

מסורת הש"ס

(א) בַּנְדָּרִים עַתָּה אֵתָּה רַב
אֲמַסִּי, (ב) [לְעֵיל קָם: וְשִׁמְנִי,
(ג) חֲמֵתָהּ כֹּה: (ד) שָׁם לִ: [עַשֵּׂה
מִמָּה שִׁנּוּיָם, (ה) [לְעֵיל קָם,
(ו) וַיִּקְרָא כֵּן, (ז) [שָׁם,
(ח) וַיִּקְרָא כֵּן, (ט) בְּרִאשִׁית
[בִּ: (י) [שְׁמוֹת יִבְ, (יא) סָא
שִׁנְעָה, (יב) פְּתִיחָתָהּ לְדִלְכָּה
רַבָּה לֵב, (יג) גְּלוּן, (יד) עִיָּה,

הגהות הב"ח

(א) גמי יוסי בר גמל הרהר
ממיר: (ב) רשב"ה ד"ה
ממיר: (ג) וכו' ממשנה
מקראית קדש וזהו תיקון
וקדושתו
משוויו מקדשין את
החדש על פי הראיה
ס"ד: (א) ד"ה שם שנתו
ש"ס עשר ע"מ מ' ויום וכו'
לילה מלמד ד' נבט:
ד' (ב) ד"ה ויום שכלו וכו'
א"ל אלק ופסוקותיו וכו'
דא"י נמות בכל שנה:
ב"מ ש"ס שנה שנתה
לפני הדיבור א"ל כשדור
שואף כי לא אחמיל סהרא
דע"ו: (א) ונראה ל"מ
לפרש לפי מדרש:

מוסף תוספות

[illegible]

רבינו גרשום

שבת בראשית לא נאמר.
ישושים הכי קרוב ל שבת
השבתה יצאנו ויבשבת
יונים ושבועי ומשמה ל
שבת ב' (שבת בראשית
שבתות אחרות כדכתיב
יונים הראשון שבתון
שבת תכיל והיתה שבת
אחרון וגו' ושבט של
שבת וספרות ועוד כמה
שבתות של ימי ענינין אבל
שבת בראשית היתה לכל
השבתות: מנעו' ה' צריכן
קדוש שבת דין. דכתיב אשר
אזכור אותם מנעו' קדש
שמעברו' את התורה את
שבתים ומקדשין זמנים:
שבת בראשית היא צריכה
קדוש. משום דכל שבעה
שבתים שבעה ימי היא:
מנעו' ה' צריכן מנחה.
קדשין: ביחוד מנחה.
אין מנחה ב' ימים:
הדיוטות: ויש שנתנו בו
לחות אשחרות. חשוב
שבת שנשברות הלחות
אורבעים וארבעים ימי
גדול יום הכפורים: ומי
ירושלמי וההירוי לבוא זה
הוא והנחית אל תסוב
ס' (לח' ב' קודם מים מרוב.

(א) אולי ז"ל ומשמה של שבת ונקראו כל השבועות שבת בראשית: (ב) נראה דז"ל עד שלא כלו מתי מדבר לא היה ייחוד עם משה פה אל פה וכמו דכתיב פה כו':

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

מועדי ה' נאמרו. כוליה מפרש לקמיה: **מועדי ה'** לריבין קידוש. שהיו מקדשין את החדש על פי הראייה וממוך כך ממקדש מועד בזמנו שלפי עיבור השנה ועיבור החדשים המועדים מתעכבין אבל המועדים עצמאן לא היו מקדשין כי אם החדשים כדתאן בר"ה (דף כד.) לגבי

[illegible]

בפרשת שור או כשז (ויקרא כב):
מועדי ה' לריבי מומחין. ולא מקדשי
 צב'. הדיוטות כהפרת נדרים ולא בימדי
 מומחה כהפרת נדרים אלא בשלשה
 מומחין דלפינן בראש השנה [כה] אין לן
 מומחה בישראל יותר ממשה רבינו
 דקאמר ליה רחמנא עד דלאכא רבין
 בחדן דכתיב ויאמר ה' אל משה ואל
 אהרן וגו' החדש הזה לכם כס
 מומחין ואין בית דין שקול ומוסיפין
 עליהם עוד אחד: **פנ הסם**. במס'
 טעמיה. ומשום דקאמר לקמן יום
 שהותרו שבטים כו' נקט לה: **שאלין**.
 שאפי' מי שיש לה היתא שאלת שלא
 לבייש את שאלת מחמת שאין
 דלמארי' במסכת תענית (דף נא.) בת
 מנכ שאלת מנת חם גדול כו': **יום**
שנחנו בו לוחם האחרונות. דתניא

בבסדר עולם משה עלה ^ו בששה בסיון לקבל לחותם הראשונות וירד ^ז צ"ח
בפתחו דהיינו בסוף ארבעים יום עלה צ"ח ובקש רחמים בשביל עון
העגל שנא' ואמתפל לפני ה' את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה אשר
הקדש ^ה צ"ח לשאל ואמר לו למשה ^ה שמת לך פסל לך שני לחות אבנים כראשונות
וימר צ"ח צ"ח ופסל שני לחות אבנים כדרכי ^ה [עס] ויפסול שני לחות
אבנים כראשונות וישכם משה בבקר ועלה צ"ח צ"ח ופסול עמוד מ
ויס ^ה מל' צ"ח עד ^ה בתשרי שנאמר ^ה [דברים י] ואנכי עמדתי בזה כימים
ההראשונים ארבעים וגו' צ"ח בתשרי הוא יום הכפורים נתמנה המקום
שבשומחה לישראל ואותו היום ירד משה והלוחות ידלו: יום ששומרו
הוא היום קים להו: ^ה לנא זה צ"ח. והוא יום הסבת נחלה ושהוא
שפסק הארץ שגמר דור של צ"ח הארץ שנאמר להם הסבת נחלה ושהוא
שהוא אס שמעיו עדיו שני אדם שהיו צאורו הדור אבני ספירה ויהיה
קיימי אבל שאר צ"ח אדם שלא היו צאורו הדור מותרין. ויש מפרשים
ויס ששומרו שצ"ח שהרי צ"ח צ"ח כלו מתי מדבר דללקמן וטעות
הוא צ"ח שהרי לא לדור המדבר נאמר אלא לנא הארץ צ"ח צ"ח
ומאז בסוף המ' שנה: יום ששומר שצ"ח צ"ח. כל הק' אמוראי
שלא פלגי אלא מר גמיר ^ה מרביה ומר גמיר ^ה מרביה: שכלו
צ"ח מתי מדבר. במדרש איכה ^ה יוסף שצטל צ"ח החפר דלמר ר' לוי כל
עבר תשעה אבן צ"ח הכרז ויאל הכל יאלו לחפור חפרין וישני צ"ח
ושחברתי הכרז ויאל צ"ח החיים מן המהם והיו בודקין אותן
ונמצאו ט"ו אלף ופרוטרוט חסרין בכל שנה וכן עשו מ' שנה יום לשנה
ויס לשנה ^ה [במדבר יד] הרי מ' שנה בשנה אחרונה עשו כן בדקו עמלן ונמצאו
שכלתים אמרו שמה טעונו בחשבון וכן צ"ח צ"ח וכן צ"ח וכן צ"ח וכן
צ"ח עד דליתמלי סיהרא כיון דליתמלי סיהרא אמרו צ"ח
הקצ"ח אותה גזירה קשה מעלינו ועשו משתה ושומחה ויו"ט: דאמר
ר' נח. ולכן עשו ימי משתה ושומחה עד הדיבור שחזר למשה:
לא

לֵב

וישבת בראשית אינה צ
פרק קמא דקידוש
לאמרינן התם מושבות דכת
לאמינא הואיל ובעיניא דמוט

מועדי ה' נאמרו שבת בראשית לא נאמרה
בן עזאי אומר מועדי ה' נאמרו הפרת נדרים
לא נאמרה ר' ⁽⁶⁾ יוסי בר נתן ⁽⁶⁾ גמיר לה להא
מתניתא ולא ידע ליה לפרושה אול בתריה
דרב ששת לנהרדעא ולא אשכחיה אול
בתריה למחוזא אשכחיה אמר ליה מאי
מועדי ה' נאמרו שבת בראשית לא נאמרה
אמר ליה "מועדי ה' צריכין קידוש בית דין
שבת בראשית אינה צריכה קידוש בית דין
סלקא דעתך אמינא הואיל וכתבי גבי
מועדות תיבעי קידוש בית דין כמועדות קא
משמע לן מאי מועדי ה' נאמרו הפרת נדרים
לא נאמרה מועדי ה' צריכין מומחין הפרת
נדרים אינה צריכה מומחין והא יראשי המטות
כתיב ⁽⁷⁾ "אמר רב חסדא אמר רבי יוחנן ביחיד
מומחה ⁽⁸⁾ תנן התם אמר רבן שמעון בן גמליאל
לא היו ימים טובים לישראל בחמשה עשר
באב וכיום הכפורים שבהן כנות ירושלים
ויצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי
שאיין לו ⁽⁹⁾ בשלמא יום הכפורים יום סליחה
ומחילה יום שנתנו בו לוחות אחרונות אלא
חמשה עשר באב מאי היא אמר רב יהודה
אמר שמואל יום שהותרו שבטים לבא זה
בוה מאי דרוש ⁽¹⁰⁾ זה הדבר ⁽¹¹⁾ דבר זה לא יהא
נוהג אלא בדור זה רבה בר בר חנה אמר
רבי יוחנן יום שהותר שבט בנימין לבא בקהל
דכתיב ⁽¹²⁾ "ואיש ישראל נשבע במצפה לאמר
איש ממנו לא יתן בתו לבנימין לאשה
מאי דרוש ממנו ולא מבנינו רב דימי
בר יוסף אמר רב נחמן יום שכלו בו מתי
מדבר דאמר מר עד שלא כלו מתי מדבר

ששחזר [אלף] שאז כי אימתני
מה שמחה היא שקדמו למל
ומיך אמלא ועוד אם מיהר ל
שהיה עשרים לכן עשרים שנה
שהיו בני כ' בלמאס ונראה
למאות אלא בשנה אחרונה
הקצרה שיהי ראוי
לכתיב (מלכים ב) לו
(מ) והאז כתיב (במדבר כו)
יפונה ויהושע בן נון היינ
ההגירה דכלב ויהושע היו
לעיל (ד' קפ: ד"ה מבאן) אי
ולבסוף רחם עליהם הקב"ה
הפחות בני עשרים וחמש
לכתיב (מסכת פה פ"א מ")
ולא חלו ונשאר בשנה אחרונה
אשכנזים בדילוג קצו כי
לשנה לא נתייחד הדיבור ע
ראוי למות והיו עציבין ב
לפירות הקונטרס למה נש
ההשינה שורה לא מתוך ע
בצאותה שנה והאי דנקט
על כל שנה ושנה קמאר ר
רבינו שמואל דלמה חפרו
מתו כל אותן שהיו ראוי ל
מן עשרים ועד

שנה של גז

קבא.

וישבת בראשית אינה צריכה קידוש בית דין. ואם תאמר דנפוק פסק קמא לקידושין (דף לו:) נפקא לן מדכתב מושבותיכם להמרין הם מושבות דכתב רחמנא גבי שבת למה לי אינרין ק"ד אמינא הוולא ובעינא דמועות דכתיב חיצני קידוש ז"ד כמועות קמ"ל ויש לומר דרשא דהתם אתיא כגון עזאי דדריש הכא מועדי ה' נאמר הפרת נדרים לא נאמר א"י נמי אפי' לרבי יוסי הגלילי ריכין טרי קראי דלי לא כתיב מאלא חד לאו הוה ממעטין אללא ממוציא כתב קרא אחרנא למעוטי אפי' הדיוטות:

יָוֵם סִלְיָהָ וּמַחֲיָהָ. פִּינְסְתִּי בְּסוֹף מְרוּבָה (ב"ק דף פב. ד"ה דב):

יָוֵם שִׁבְעוֹ בּו מַתִּי מַדְבָּר. בְּנֵה אַחֲרוֹנָה נָמִי מִתּוֹ וַיְדַע שֶׁכֶּבֶד כִּלְתָּה גֹזֶרֶה כִּי כֶבֶד מִתּוֹ כִּי בִי ר' וּלְפִי שֶׁהָיוּ אֲבִילִים עַד מִקָּצֵת יוֹם שֶׁל ט"ו לָא חוֹר הַדִּיבּוֹר שֶׁאִין הַכְּנִינָה שׂוֹרָה לָא מִמּוֹךְ עֲלִילוֹת וְלֹא מִמּוֹךְ עֲצָבוֹת (תַּנְחוּמָא פ' ויט)

וְשֶׁכֶּל אוֹתָן יָמִים שֶׁנִּתְחַלֵּל עַד יוֹסֵף לֹא שִׁרְתָּה עֲלֵיו שְׂכִינָה כְּדָמָר [בַּשְּׁמֵרָה] (דף ז):

וְלִכְךָ כָּל יָמֵי אֲבִילְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל לָא חוֹר הַדִּיבּוֹר שֶׁבְּזֻבוֹתָיִים הֵיךְ מַדְבָּר עֲלֵם מִשָּׁה דְּכָלְמָרִי בְּרִישׁ מִכְרִילָא לְלֹאמֶר ר' יַעֲקֹב אָמַר לֹא וְאָמַר לָהֶם שֶׁבְּזֻבוֹתָיִים אֵיךְ מַדְבָּר עֲמָךְ שֶׁכָּל אוֹתָן שְׁלֵשִׁים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנָה שֶׁהִיא כּוּעֵם עַל שִׁשְׂרָאֵל לֹא הֵיךְ מַדְבָּר עִם מִשָּׁה וְאִתְּרִין שֶׁנֶּאֱמָר וַיְהִי כֹאשֶׁר תָּמּוּ וכו'. וּמִמַּדְרָשׁ אֲרִיכָה הֵיךְ רִבְיִין שֶׁמוּאֵל מִצִּיּוֹן רָאִה שֶׁאֵיךְ טְוִיבָה שֶׁאִין לָא מִתּוֹךְ בְּנֵה אַחֲרוֹנָה לָמָּה נִתְעַבֵּד הַדִּיבּוֹר שֶׁנָּה אֲוִיוֹתָר שֶׁל חוֹר^א וְעוֹד ט"ז אֵלֶּךְ וּפְרוּטוֹטוֹ הִיא^ב לְמֹת כָּל שָׁנָה וְלִפִּי מַדְרָשׁ אִיכָּה הִיוּ מִתִּין חֲמֵשֶׁה עָשָׂר אֵלֶּךְ וּפְרוּטוֹטוֹ כָּכָל שָׁנָה וְעוֹד לְמֹאֵן דְּלֹאמֶר שֶׁבִירָשְׁלָמִי בְּמוֹעֵד קָטָן שְׁכוּלִין בְּנֵי שָׁשִׁים וּמִמֶּתוֹ חֲדָשׁ גְּדוֹל הוּא לֹא שֶׁאִתְּרִין לֹמֶר שֶׁשִּׁמְשָׁה עָשָׂה אֲלֵפִים וּפְרוּטוֹטוֹ נוֹלָדוּ שֶׁלֹּא הִימָּה שִׁמְשָׁה^ג מִפְּנֵי הַדִּיבּוֹר

[illegible]

צבעה

שנה של גזירה נשלמו, קבעו אותו הדור לאותו יו"ט (שם). דאמר

עין משפט
גר מצוה

לֹא אֶמְיִי פִּי אֶמְהֹלִי קִידוּשׁ
הַחֹדֶשׁ הַלֵּל הִיא :

תורה אור השלם

1 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי
הַמִּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יי
בְּמִדְבַּר ל ב
2 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יי
לְבָנוֹת צִלְפָּחָד לֵאמֹר לטוֹב
בְּעֵינֵיהֶם תְּהִינָה לְנָשִׁים
אֲך' לְמִשְׁפַּחַת מֹשֶׁה אֲבִיהֶם
תְּהִינָה לְנָשִׁים:

במדבר לו ו
3 ואיש ישראל נשבע
במצפה לאמר איש ממנו
לא יתן בתו לבנימין
לאשה: שופטים כא א

מוסף רש"י

[illegible]